

ШУМАДИЈКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ Н. Пенатовићъ.

ТЕЧ. IV.

Овај листъ излази вторникомъ и петкомъ, цѣна му е за три мѣсеца 4 цванцика.

№ 1.

ПУТОВАЊЕ КРОЗЪ СРБИЈУ 1591. год.

Мало има страны путника, кои су у старія времена крозъ Србију путовали, а јошъ мањ, кои су на путовању своје што годъ написали, и потомству оставили. Спомени о свакомъ таковомъ путовању за насъ су данасъ врло важни; зато и не пропуштамо нашимъ читатељима саопштити путовање барона Вратислава крозъ Србију у Цариградъ пре 264 године. Онъ е правый Чехъ быо, и предузео е путовање са аустријскимъ посланикомъ изъ Беча у Цариградъ. Исто путовање писано е на чешкомъ езикѹ, и доцнѣ 1787. године печатано е у Лайпцигу у немачкомъ преводу. Збогъ давности предмета читатељи неће овај изводъ безъ любопытства и ползе читати.

— Царъ Аустријскій Рудолфъ II, 1591. године, спреми Фридриха Крегвића као изванредногъ посланика цару турскомъ Мурату III. у Цариградъ; томе посланику и я будемъ придружень. Пре него што смо се изъ Беча кренули, имали смо честь предъ цара и предъ ерцхерцога Ернеста изаћи. Посланикъ понео е са собомъ много дарова, кои су были начинѣни одъ различногъ скупоцѣногъ каменя. 2. Септемвра 1591. године сѣднемо ми на сиремљене лађе и пођемо низъ Дунавъ. — Путемъ задржавали смо се и очекивали упутства, по којима ће се посланикъ у Цариграду управљати. 4. Октом. дођемо текъ у Коморанъ, одакле пошлѣмо неколико людѣи одъ наше пратиѣ острогонскомъ бегу Махомеду, и явимо му нашъ долазакъ, молећи га, да намъ пошлѣ неколико чамаца свој ради наше болѣ сигурности. У Коморану остали смо 7 дана, чекајући одговоръ одъ турака; напоследку яве намъ, да можемо продужити безъ бриге нашъ путъ. Насъ е пратило око 300 наши войника, безъ пушака само са сабљама, и 50 царски хусара на коњма. Преко Дунава превеземо се у 15 лађи, и на свакој тој лађи была су по 3 тона, и по 25 мацарски войника съ пушкама и съ барацами. На другој страни Дунава сретну насъ Турци, съ 10 свој лађа. Њѣове лађе были су као и наше, али съ томъ разликомъ, да су само по еданъ малый топъ имале. На суву видимо око 100 турски коняника; кои, како виде насъ, притрче на обалу. Госп. посланикъ Крегвићъ заповѣди, те наше лађе стану; и мы изађемо на обалу. Турци насъ учтиво приме. Мы смо се дивили њѣовомъ богатомъ оружию, и навиту коня. Докъ е нашъ посланикъ съ беговима турскимъ ручао, посвађаю се наши войници съ Турцима, и непазећи на мирна спошеня

свој предводителя почну се тући; и много насъ е труда стало, докъ се опетъ све умирило.

После ручка опростимо се са нашомъ великомъ пратиномъ, и подъ заштитомъ и пратиномъ турскомъ пође мо на лађама далѣ.

Ту самъ видѣо страовите яничаре. Њѣове су альяне одъ чѣе начинѣне; ни найманѣи комадиѣ свиле они неће да носе на себи, ербо то сматраю да не достоино войника, него е за жене. Они носе неке дугачке беле капе, коѣ изгледаю као рунавъ, и коѣ пресамите на деђа, будъ млоге потребне ситнице потрпаю. Преко чела носе неки знакъ одъ сребра на позлаћенъ. Альяне су яничара готово све одъ црвене чѣе. Я самъ ий гледао, и мрави су ишли уз-а-ме. Лени люди, хитри, юнаци — то су све синови наше христѣанске браће, изъ оны земаля, коѣ су Турци освоили. То су христѣанска дѣца отргнута съ огньишта свој родителя, и одгаена и научена, само за славу и осваивањ Турака да се туку. Шаторъ, то е њѣова кућа, логоръ то е њѣово отечество. Они су изъ малена јошѣ научени турскомъ езикѹ и турској вѣри. Яничари христѣянима найвише зла и насиля чине. — И то су ти яничари, кои су нашемъ посланику као почесна стража опредѣлѣни.

9. Октобра дођемо у Будимъ. Паша будимскій послао е предъ насъ свое шайке, овићене са 12 лепы баракы, коѣ су насъ изъ свој топова поздравиле, на кои су гласъ топови и съ наши лађа одговарали. Кадъ изађемо на обалу дочекаю насъ осѣдлани пашини хатови, на којма смо пошли у дворъ пашинъ, а слуге су за нама ѣишке илѣе. Сва войска турска была е у два реда упараћена, крозъ коѣ смо редѣе прошли. Предъ дворомъ пашинимъ стаяло е око 200 яничара, кои су се упарадили до самы басамака, што у собу пашину воде. Мы уђемо у дворъ — и видимо пашу у едној лепѣи собѣ, коя е была скупоцѣнимъ ћилимима застрвѣна, и са свою страна украшена. Паша е сѣдѣо на едномъ шильтѣту. Око њѣга сѣдѣли су њѣгови совѣтници и други бегови; на другомъ краю дворѣе су слуге.

Мы уђемо съ нашимъ посланикомъ, съ коимъ се паша любезно поздрави и посади га на шильте до себе. Мы смо други сви стаяли. Посланикъ Крегвићъ преда наши царско писмо. Паша прими, устане одма, полюби то царѣво писмо и подигне га у рукама до прамъ свогъ чѣла. По томъ посланикъ, као царске дарове, што е до-

нео, преда наши: две велике сребрне чиие на подобіе мѣсеца израђене, еданъ сребриъ позлаћенъ ибрикъ, еданъ сребриъ позлаћенъ лећенъ, еданъ златаъ сатъ, и къ томе јоште у новцу три хиљаде талира. Паша прими дарове, и разговарао се даљ дуго съ нашимъ посланикомъ; кои въ томъ приликомъ молио пашу, да недозволи турскимъ солдатама у цареву земљу прелазити и марву одъ людій отимати. При томъ преда му писмо одъ ерцхерцога Ернеста, кое паша съ радостию прими, али му ону почестъ неучини, као кадъ е цареву писмо приміо. При полазку поклони паша посланику биньшиъ златомъ извезенъ, кою е аальну посланикъ одма огрнуо, и носіо.

Сутра данъ пошлѣ будимскій паша еданъ лепъ чамецъ, и позове г. посланика себи на ручакъ, кои съ јоште пегорицомъ одъ свое пратиѣ оде. Онъ понесе еданъ врло лепъ шитголь, и поведе едно бело велико енглеско псе-то, да паши одъ свое стране поклони.

Докъ се посланикъ частіо кодъ паше, мы смо разгледали варошь и турске дућане; потомъ поодили смо турска купатила, коя су доста лепо начинѣна. Вода е одъ природе тако врућа, да се едва издржати може.

11. Октоб. было е башъ петакъ, кои данъ Турци празную, и томъ приликомъ видели смо будимскогъ пашу у свой нѣговой торжествености, како е у цаміо ишао, да се богу моли. Предъ нѣмъ ишло е 300 яничара, потомъ на коньима неколико стотина спахія. — У Будиму су све старе куће. Турци неће куће да оправляю; кадъ прокисне на одной страни, они се премѣсте на другу страну, гдѣ некисне. Овуда было су негда палате и дворови мацарски кралѣва, но садъ ихъ нема, само погдѣкоя развалина опоминѣ човека на мацарске магнате. — Преко Дунава у равници лежи Пешта. Та е равница знаменита, што су ту Мацари бирали свое кралѣве.

Кадъ прођемо поредъ турске цаміе, видимо 10 турска, гдѣ су се унутра уватили за руке, и тако се у колу вичући: „Ала-ха. Ала-ха“, обртали, докле годъ нису одъ умбра на земљу попадали. Они вѣрую, кадъ кои тако уморенъ у несвѣсть падне, или што саня, да су та нѣгова казиваня пророчества и по томъ се после управляю. — Видіо самъ у Будиму и одну христіанску богомолу, поредъ кое баше еданъ одъ 150 степенависокъ торонъ, на комъ су звона стаяла, али христіянима ніе никако дозвољно на свое богослуженіе звонити. Врло много има малы, танки тороня (минарета), са кой обично оне по четири пута на данъ вичу, и зову Турке, да се Богу моле; и то кодъ нѣи замѣное звона. — Еданъ Талиянацъ одъ наше пратиѣ остави насъ, оде међу яничаре, бацн свой шеширъ, изгази га ногама, — и изяви, да хоће да се потурчи; и после два дана видѣли смо га, гдѣ га съ великомъ церемоніомъ воде у цаміо. Паша му е, кажу, поклоніо коня — сва е та парада ишла поредъ наши лађа, да бы валяда јоштъ кога изъ нашегъ друштва примамили. Еданъ чаушь, кои намъ е одъ паше посланъ, да насъ спроводи, было е такође потурченякъ, онъ као што се самъ каже, было е Нѣмацъ, родомъ изъ Аугсбурга. — Ишли смо у будимскій градићъ; на капіяма стаяле су турске страже, а по шанчевима лежало е много топова, кое су после освоєня Сигета овамо пренели. — Видили смо собе, гдѣ е сѣдіо краль мацарскій Матія Корвинъ, све су

собе лепо украшене и измоловане, али сада у нѣима паша будимскій сѣди, и држи воєна савѣтованя. Пређемо преко љупріе у Пешту, гдѣ е было много турски и христіански трговаца.

13. Октоб. Опрости се г. посланикъ съ пашомъ, и после подне продужимо нашъ путь. Паша намъ да капицій-башу, неколико яничара и четири чауша, да насъ прате до Цариграда, кои се са 6 свой шайкѣй придруже у нашу пратию.

16. Октоб. У вече дођемо према варошици Сирмія, гдѣ су было две христіанске цркве, но обадве су готово сасвимъ пусте, и готово разрушене.

18. Октоб. Насѣдне намъ на пѣсакъ она лађа, што е посланикова кола и конѣ возила, и едва е отиснемо.

19. Окт. Прођемо поредъ ушћа рѣке Драве; у вече дођемо у Валповаръ, а потомъ у село Содинъ, гдѣ у купалиштама преноћимо. (Продужите се.)

ИСТОРИЈА ЕДНОГЪ МИША.

Удубльнъ у мисли гледао самъ у мой писаћій асталъ, пламень жижка полако е тиняо и тужно мою усамљену собу освѣтляо. Поноћный е часъ процао былъ, тишина е око мене была, а сатъ изби дванаестъ и по. Я станиемъ на прозоръ, звѣзде су трептиле по небу, улице су мрачне было, и осимъ усамљене страже, никаквогъ човека писамъ могао видити. Тишина е царствовала у најотмѣнѣимъ зданіяма, а покой у радіоницама занатлія. Само погдѣгдѣ видіо самъ дугачку сѣнку какове старе мршаве дадилъ, коя е плачуће дѣте на рукама нѣяла, и трудила се, да га успава. По крововима одао е понекий меланхоличный мачакъ, и крозь димняке кућа жалостиво е распростирао маукомъ тужну свою любовь. Я се съ прозора уклонимъ, и кадъ опеть къ асталу дођемъ, угледамъ едногъ мишића на жижку, како зейтинъ ляже. Задуго самъ га гледао и оставимъ га некъ еде, писамъ га хтѣо узнемиравати. Уживай, добро живинче! рекнемъ, и буди задовољно. Малаый мишићъ окрепне се, погледа ме и овако говорити почне.

Мишь. Я ти благодаримъ за рану, кою си ми дао, и ако ти могу у чему словомъ или дѣломъ ползовати, заповѣдай самномъ.

Я се не мало зачудимъ, кадъ гласъ миша чуемъ. Шта, ты говоришь? рекнемъ я, любезный мишићу.

Мишь. Ёсть. Мишеви, као я што самъ, говоре тако као и люди; само што мы съ врло мало нѣи говоримо; ерь оне тайне, кое мы знамо, смѣмо само онима одкрити, кои су у часу поноћномъ будни, и правду и истину траже. Я самъ мала животиня, продужи даљ, али можебыти могу ти велику ползу принети. Ты си често слушао, да люди желе покадкадъ, да се мишомъ створе, како бы млоге тайне одкрили; ово теби ніе нужно садъ желити, ерь изъ благодарности, што си ми зейтинъ са жижка одобрио, я љу ти понеку тайну людску приповѣдти; кое самъ я, безъ да су ме опазли, очевидацъ былъ.

Я самъ у петой години старости мое, а много самъ искусіо, и кадъ ти мою историю приповѣдимъ, неће ти она зацѣло неприятна бити. — По томъ я начинимъ томъ мишићу на моіой рукавици мѣсто да сѣдне; и онъ почемъ сѣдне, одпочне приповѣдку овако:

Я самъ се родіо у подруму єдне рѣаве селячке куће, гдѣ су ми родители и праотци мишеви были. Кадъ ми є одъ прилике две недѣль было, изађемъ одъ глади изъ рупе, ерѣ одъ три дана ништа нисмо имали да едемо. Я се увучемъ у собу и потражимъ што за єло, али є ту све једно и жалосно было; — селякъ є брижанъ за асталомъ сѣдіо, наслонио главу на руку и плакао, а дѣца су га молила, да имъ даде леба. Онъ то ніє могао учинити, ерѣ ніє имао. Кудъ самъ годъ погледао, было є једно и чемерно. Я самъ несрећанъ човекъ, рекне селякъ; градъ, кой ми є њиве побіо, коначно ме упропасти. Немогу порезъ, кой се одъ мене тражи, да платимъ, и текъ што ме нису заєдно съ дѣцомъ изъ куће истѣрали, нашта ћу онда радити? Међутимъ докъ є селякъ тако тужіо, уђе у собу єданъ наоружанъ, дивльгъ изгледа, люда, страшно вичући и псујући. „Новаца дайте! вы цебраци и просяци!“ викао є онъ, алъ ће вамъ садъ колеба надъ главомъ планути. Дѣца су плакала и грлила њгова колѣна, али онъ їи є немилостиво єдно по єдно съ ногу бацао у буцакъ. Я се уплашимъ и савъ уздрктимъ, и брзо се сакриємъ у єданъ завежляй стары альбина, кой є у єдномъ углу на земљи лежао. Тадъ рекнемъ у себи првый путь, хвала богу, кадъ самъ мишь, те нисамъ човекъ! Текъ што самъ неколико минута у ономъ завежляю быо, докъ текъ опазимъ, како пандуръ, ерѣ тако селякъ именоваше тогъ дивльгъ човека, зграби завежляй, и мене заєдно са старимъ альбинама понесе. Я бы радо мое прибѣжиште оставіо, но нисамъ могао а да ме пандуръ не примѣти, и зато останемъ на миру даю судбину очекујући. После приличногъ времена примѣтимъ, да є све мирно; я се усудимъ изъ мой крпа мало провирити, и садъ видимъ, да самъ у кући г. префекта. Ай! Ай! помислимъ у себи, пандури и чиновници мора бити, да су сасвимъ друга сорта людій, ерѣ у кући префекта сасвимъ є другіє изгледало него у рѣавой колеби сиромаша селяка. Кудъ самъ годъ погледао, видіо самъ, да има много коєшта за єло. Я бы быо врло задоволянъ, само ме є тиштало, што самъ опазіо єдну дебелу мачку, коя є већъ готово десетъ година кодъ господина домаћина у званичной практика была, и сироте мишеве, као што самъ после дознао, на истый начинъ, као и префектъ люде мучила, и безъ сажалѣня їимъ кожу преко главе дерала. Она є лежала на єдној великой књязи, коя се некако чудновато зваше, одкуда є г. префектъ доказивао, да све оно, што онъ ради, онако мора бити. Смртный ми є зной на челу быо, кадъ є єданъ великій шареный мачакъ кодъ мачке г. префекта свою посѣту учиніо. Я самъ чуо њіовъ разговоръ у комъ се страшно противу мишева викало.

Ми смо поставлѣни, рекне првый мачакъ, да у републики мишева миръ и поредакъ утврдимо, алъ свакій данъ све више осећамъ важность дужности, кою намъ є природа наложила.

Другій мачакъ: Вы имате право, благородный г. мачку! и я се врло трудимъ, да вамъ подражавамъ.

Првый мачакъ: Сутра морамо засѣданіє држати, ерѣ у комори (филеру) нашегъ господина, мишеви су разне неспоредє чинили, коє се мора извидити.

Другій мачакъ: Да, имате право! дакле да позовемъ за сутрашнѣ засѣданіє сва потребна лица.

То буде. Рано уутру скупи се више одъ 20 мачака различне бое и величине, и сви уђу прозь разбіеный про-

зоръ у комору чиновника. Я се увучемъ за њима полако, и на све самъ точно пазіо. Єданъ црный мршавый маукало, начини се пандуръ и изяви, предъ високимъ судомъ мачака свою тужбу противу мишева овако: (продужиће се.)

МУДРЕРЪЧИ.

Ябука непада далеко одъ стабла.

Предъ коіомъ кућомъ прилежность чува стражу; ондѣ неможе сиромаштво ући.

Сумня руча съ ѣаволомъ изъ єдногъ чанка.

Болъ руку сломити него вратъ.

Болъ бити сиромаша поштень, него богатъ непоштень.

Ко сиротинъи дає, узаймлює богу.

Сумня осѣћа, гдѣ мирише печенъ, пре него што є теле заклато.

Неспаваю сви они, што жмуре.

Очи вѣрую саме себи, а уши другимъ люда

ШТА МИ ТИ Є ШТО?

Випое пои, на коплю стои, да ніє Випоя небы было никога.

Дрвенъ трбу, кожна леђа, а длакама говори.

Зелена кошара, црна говеда, гвозденъ ключъ, кой одключава.

Два стубца у небо удараю.

Сѣде на врага, оде безъ трага.

Сто орлова єдно яє снесе.

ПАПРИКАШЪ.

Добро име сваке женске трчи по поледици, зато нека се свака добро чува.

И найболя жена ніє више вишта но — жена.

Млоге жене носе дуго црнъ флоръ за првимъ мужемъ ерѣ се надаю, да ће у ту мрежу найпре другогъ мужа уловити.

Кадъ се млада жена мужу куне: „Нећу се удати;“ то є истина, но треба да дода јошъ: „докъ ти неумрешъ.“

За люде су оне жене најболъ, коє у другой коіой части свѣта живе, а јошъ болъ су оне, коє су на другій свѣтъ отишле.

Ева є поєла ябуку, па є и мужа на тай грѣхъ навела; — и онда є већъ жена вукла мужа за носъ.

ЕРАКЪ И ПЕТАКЪ.

(Дедакъ навали, те се Еракъ и Петакъ на єдногъ лѣсту састапу, изгре и излюбе, и тако све узреде забораве. Разговоръ њіовъ одъ првогъ дана нисмо сазнали).

Еракъ. Узми се у память одъ садъ шта говоришъ. Ерѣ, шта се годъ мы разговарамо, сутра данъ изађе у Шумадинки печатано, за то говори одсѣдъ крупно, паметно и високимъ учениамъ говоромъ, да намъ се несмѣю люди.

Петакъ. Будући да се, као што самъ и самъ примѣтити у станю быо, печата све тичуће се вођєня наши разговора, и узевши у призреніє и одсѣдъ явнимъ путемъ публицирати се имаюће наше вопросителне и возразителне конференціє; налазимъ се я, племенитый мой господине Ераче, принуђенъ, да вамъ удовлетвореніє у томе вашемъ совѣтованю учинимъ, и на основу увиђєня предварително изражавамъ се, да ћу одъ данасъ вама у будуће високимъ штиломъ мое мисли саобщавати.

Еракъ. Куку мени, шта ти бы?! Я самъ се бог-и-душа окаменю, одкудъ теби такве рѣчи — гдѣ си научю молимъ те? Кажи ми, одкудъ у таквой ѣупи такво масло?

Петакъ. Односеѣи се на ваше питанъ, и споразумѣвши се съ отношеніями, коя меѣу нама существуя, налаже ми паметь дужностно, да вамъ никаквимъ одговоромъ вашъ предпоменуемый вопрошь невозразимъ.

Еракъ. Та проговори као што си и досадъ говорю. Шта то радишь човече божій?

Петакъ. Развѣямъ практично дѣятельность умне стране мога быѣа.

Еракъ. Море, ма како ты високо говорю, опеть нико неѣе казати, да си ты ученъ и наметанъ.

Петакъ. У слѣдству такве закону несходне лично у-вреде, позивамъ се я на све параграфе, и плативши таксалну ноту, апелираѣу и рекуруираѣу, да бы се вама у будуѣе за таква злоупотребленія спрямъ мое личности судейскимъ путемъ границе поставиле.

Еракъ. Та убио те Богъ, шта неговоринъ, као што смо се до садъ разговарали.

Петакъ. По сили земальски закона и земляны судова, неможе се никако оправдати вашъ поступакъ касателно мое особе.

Еракъ. Е я немогу съ тобомъ изаѣи на край. Да ми баремъ хѣде казати, одъ кудъ ти те рѣчи.

Петакъ. Обратите се по истеченію осмодневногъ рока, и онда ѣете о дотичномъ предмету надлежногъ рѣшенія получитьи.

Еракъ. Съ Богомъ мой сладкій Петаче, я ништа незнамъ шта говоришь. (Еракъ оде)

Петакъ. (смѣе се.) Ала е и тай *Еракъ* права будала — неможе да се сѣти, да самъ све ове рѣчи научю, докъ самъ 150 гроша дуга наплатю.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Найновіе вѣсти изъ *Балаклаве* допиру до 16. ов. м. Принцъ Наполеонъ очекуе се изъ Цариграда, а Омеръ-паша изъ Варне овамо. Пуцанъ на Севастополь одпочеѣе 25. Дек. и скоримъ се очекуе одсудна битка. Омеръ-паша имаѣе свой главный станъ у Евпаторіи; до 12. ов. м. извезло се овдѣ 16,000 м., меѣу овима има 6000 египетске и турске войске.

— *Одеса* 16. Дек. Овдѣ веѣъ нема сумнѣ, да се турци яко спремаю, да ударе изъ Евпаторіе на Симферополь. Но Остенсакенъ добро се спремио, да се одапре овомъ нападаню, а можда ѣе и самъ на Омеръ-пашу напасти, ерѣ толико силе има. У Евпаторіи веѣъ има 15,000 кое тузракъ, кое саюзника. Козаци стое у Саку, еданъ сать одъ Евпаторіе.

— *Войшчке новине* являю: Войска Омеръ-пашина досадъ е можда веѣъ сва на кримской земљи, а Омеръ-паша е самъ у логору кодъ Севастополя, Оной партиа, коя е недавно военогъ попечителя Мехмедъ пашу са званія свргла, ніе за рукомъ испало, да и Омеръ-пашу удали. Овоме е све одобрено, штогодъ е захѣвао, и садъ задовольно иде у Крымъ. — О плановима врѣовны саюзны ѣенерала разносе се врло противни гласови. Они су до данасъ еднако свою силу штедиле и са новодолазеѣомъ войскомъ и ратнимъ потребама подкрѣпљавали. Нападаня, кое они Януара мѣсеца и то можда до кои данъ учинити намѣраваю, быѣе одсудна. Сва припрема иде на то, да Руси одъ приморске вароши одѣѣе. — Врѣовный ко-

мандантъ кавкаске войске ѣенераль Мураевъ веѣъ е у Тифлисъ приедѣо, и очекуе се у Александрополю, гдѣ ѣе войску овдѣ стануюѣу прегледати; одавдѣ ѣе иѣи у Баязитъ, гдѣ ѣенераль Врангелъ веѣъ старе градиѣе руси. Турска се войска прикуплюе у Ерзеруму.

— Изъ *Одесе* явля *Фрелденб.* да князь Меншиковъ неипте више войске у помоѣъ, ерѣ е доста има; но кола съ мунициомъ и другимъ ратнимъ потребама сваки данъ пролазе, коя се у Симферополю жельно очекую. — Меншиковъ е издао заповѣсть, да се ватра изъ Севастополя штеди за опасніе дане.

— *Берлинъ* 22. Дек. Новине *Цайтъ* пишу: Аустрија одъ Пруске и Нѣмачке иште, да се садъ она помоѣна сила наоружа, коя е по уговору одъ Априла мѣсеца опредѣльна, да Аустрији при рупи буде, ако бы случайно Русія на ню напала. Вѣсть се ова садъ сасвимъ потврѣуе; ерѣ Аустрија — као што исте новине веле — подкрѣпљава своје захѣванъ тимъ, што се гдна войска руска у Польской прикупля, коя аустријской границы грози, друго што е и Подолія и Волхинія препуна войске, а треѣе еи збогъ тога нужно садъ ово наоружанъ, што бы време веѣъ, на прагу было, ако се небы преговори о миру отварили. Но исте новине у подужемъ своемъ чланку примѣваваю, да се та обвезаность Пруске у уговору одъ Априла ни гдѣ не налази; ерѣ уговоръ е тай чисто одбранителанъ, и по томе треба Пруска само онда оружану помоѣъ да да, ако Русія на Аустрию дѣйствително нападне. Захѣванъ дакле ово одъ стране Аустрије неѣе кодъ прускогъ двора одзива наѣи.

— Изъ *Лондона* пишу, да се противъ Лорда Раглана многи подигли; тужбе се непрестано нагомиллаваю, и као што се мысли, быѣе збаченъ.

— *Паризъ* 22. Дек. Данашній Монитеръ явля, да су Аустрија, Француска и Енглеска питанъ князу Горчакову предложили: оѣе ли се онъ на основу 4 точки у преговоре упустити, да имъ на ова одсудно одговори.

— *Фрелденб.* одъ 17. Дек. изъ Варне явля, да се штабъ ѣенералиссима Омеръ-паше за у Крымъ навезао. Фамилія нѣгова остаѣе преко зиме у Шумли. Онъ е самъ мало болестанъ быо, но садъ е опеть оздравіо.

— *Триест.* новине изъ Цариграда, одъ 13. Дек. пишу: саюзници имаю овдѣ готово на 12,000 болестника, одъ кой 1/3 пада на Енглезе; а Монитеръ непрестано пише, како е добро здравѣъ у Крыму.

— Све *енглеске* новине садъ изтражую, зашто се нѣвова войска у Крыму палази у рѣавомъ станю; едне говоре, да е погрѣшка у плану, друге, да имъ е элементъ на путу; но Таймъ сву кривицу баца на Лорда Раглана, и на нѣга опоро виче.

— *Остд.* *Пост-у* пишу изъ Цариграда одъ 13. о. м. слѣдуюѣе: Одъ дужегъ времена виѣа се яка патрулатурска по Пери, Галати и Топхани, и то чимъ се сутонъ почне ватати. Овоме е повода дала велика распра измеѣу енглески и француски войника; ови се уредно свако вече туку и то тако жестоко, да е доста крви проливено и много мртвы пало. Овай, тако реѣи, малый ратъ, дотле е дошао, да се морало Сераскеру обратити поради едне комисіе, коя бы овомъ злу край едашуть учинила. Комисія е одреѣена одъ официра енглески, француски и турски, и веѣъ е прво свое засѣданіе држала.

Течай: сребра 25%; дуката 5 фор. 50 кр.